

varrella; Aktiebolaget P. Sinebrychoff osakeyhtiölle myönnettiin ¹⁾ sama oikeus satamaradan ja Hietalahden etelärannan tonttien n:oiden 1, 2 ja 3 väliseen matkaan nähden.

Anomus saada laskea rantasilta-arkkuja y. m. Aktiebolaget J. D. Stenberg & Söner osakeyhtiön ja osakeyhtiö Ahjon anottua saada laskea rantasilta-arkkuja yhtiöiden Hakaniemenrannassa ja Näkinkujalla olevien laiturienvierelle ja tarjouduttua luovuttamaan maata Sörnäsintien ulottamiseksi Hakaniemen toriin saakka rahatoimikamari päätti ²⁾ määrätä puheenjohtajansa herra Hjelmmanin sekä jäsenensä herrat Idströmin ja Salmion neuvottelemaan asiasta yhtiöiden kanssa.

3. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Maa-alueen osto Nickbyn mielisairaualalle. Rahatoimikamari päätti ³⁾ ostaa Nickbyn mielisairaalaan vievää raitiotietä varten tarvittavan alueen, mikäli se voitiin saada 1 markan hinnasta m²:ltä.

Fredriksperin aseman viereisten alueiden pakkoluovutus. Esiteltäessä Uudenmaan läänin maaherran päätöstä, joka koski eräiden Fredriksperin aseman viereisten alueiden pakkoluovutusta Suomen valtionrautateille ja jonka mukaan kaupungille puheenaolevista alueista tuli korvausta 423,644 markkaa, päätti ⁴⁾ rahatoimikamari tyytyä päätökseen.

Kiinteistöjen kiinnitykset. Rahatoimikamari päätti ⁵⁾, että kiinnitys kaupungin vuokralle antamien tonttien hallintaoikeuteen ja niille rakennettuihin rakennuksiin vuokramaksun tapahtuessa etukäteen oli otettava vain poikkeustapauksissa, milloin takuuta ei annettu ja vuokramaksu oli suurempi kuin 1,000 markkaa vuodessa.

Kaupungin kiinteistöjen arviointi. Kaupungin kamreerin ehdotuksesta rahatoimikamari päätti ⁶⁾, että kaupungin kiinteistöt oli uudelleen arvioitava ennen maaliskuun 15 p:ää sekä että arvioinnin oli suorittava komitea, johon kuuluivat v. t. kaupunginarkkitehti B. Eklund, isännöitsijä B. Haarala ja kaupungin geodeetti W. O. Lille, viimeksimainittu puheenjohtajana.

Suorittaen sille annetun tehtävän arviointilautakunta sittemmin jätti ⁷⁾ seuraavan yhdistelmän arviokirjasta:

I. Rakennukset ja rakennetut kiinteistöt:

	Arvo, Smk.	
Tontit	42,405,930: —	
Rakennukset	41,341,100: —	83,747,030: —

II. Kaupungin vastaisiin tarpeisiin varatut tontit, vuokratontit, varasto-paikat sekä vahvistetun kaupunginasemakaavan ulkopuolella sijaitsevat maa-alueet:

	Pinta-ala, m ² .	Arvo, Smk.
Kaupungin omiin tarpeisiin varatut tontit.....	207,119	19,199,635: —
Vuokratontit sekä tasoittamattoman kadun varrella sijaitsevat tontit.....	1,068,238	66,680,079: —

¹⁾ Rkm:n pöytäk. 5. 3. 43 §. — ²⁾ S:n 4. 6. 74 §. — ³⁾ S:n 9. 1. 23 §. — ⁴⁾ S:n 4. 6. 42 §. — ⁵⁾ S:n 11. 6. 42 §. — ⁶⁾ S:n 6. 2. 33 §. — ⁷⁾ S:n 12. 3. 62 §.

	Pinta-ala, m ² .	Arvo, Smk.	
Tontit, joita nykyään ei myydä	67,557	10,978,460: —	
Varastopaikat	358,760	11,910,200: —	
Vahvistetun kaupungin asema- kaavan ulkopuolella si- jaitsevat maa-alueet....	—	149,033,473: —	257,801,847: —

III. Kaupungin puistot, puistikot, vesialueet sekä julkisiin ja kirkolli-
siin tarkoituksiin luovutettu pinta-ala:

	Pinta-ala, m ² .	Arvo, Smk.	
Puistot ja puistikot	2,033,837	20,148,081: —	
Vesialueet.....	73,272,700	4,719,212: —	
Yleisiin tarkoituksiin käytetyt alueet.....	468,239	10,394,734: —	35,262,027: —

Kaupungin kiinteän omaisuuden kokonaisarvo arvioitiin siis 376,810,904
markaksi, mihin määrään kuitenkin ei sisältynyt kaupungin teknillisten lai-
tosten hallussa olevien kiinteistöjen arvo. Arvioinnin perustaksi oli pantu
vuonna 1916 laadittu arviokirja ja oli tällöin rakennusten arvoa korotettu
keskimäärin 100 %:lla, kun taas tonttien ja maa-alueiden arvonnousun kat-
sottiin vaihdelleen 100:sta 300 %:iin.

Myydyt rakennukset. Kaupungille kuuluvia rakennuksia myytiin seu-
raavissa tapauksissa allaluetelluille henkilöille:

asuinrakennus Meilansista torikauppias E. Isakssonille¹⁾ 12,500 markasta;
lato ja asuinrakennus Kumtähdestä kuorma-ajuri K. O. Aarniolle²⁾ edelli-
nen 100:sta, jälkimmäinen 3,000 markasta;

erinäisiä rakennuksia Greijuksesta Osakeyhtiö Rekolalle³⁾ yhteensä 24,850
markasta;

rakennuksia Kumtähden palstalta litt. F työmies J. V. Nordforsille⁴⁾ 1,800
markasta;

sikolähti Greijuksesta työmies V. Jussilalle⁵⁾ 500 markasta;

rakennus Greijuksesta leskirouva A. Törnille⁶⁾ 8,400 markasta.

Sitäpaitsi rahatoimikamari oikeutti⁷⁾ leskirouva E. E. Söderholmin suo-
rittamatta siitä mitään maksua revityttämään ja pois kuljetuttamaan luhistu-
maisillaan olevan Vanhassakaupungissa sijaitsevan rakennuksen.

Pakinkylän leipomorakennukset. Senjälkeen kun raastuvanoikeus oli
hylännyt kaupungin sotasaaliskeskuskonttoria vastaan tekemän korvaus-
vaatimuksen siitä, että eräs konttorin virkamies oli myynyt kaupungin omista-
mat, Pakinkylässä sijaitsevat leipomorakennukset, päätti⁸⁾ rahatoimikamari
anoa hovioikeudelta yllämainitun päätöksen muuttamista.

Jäidenotto-oikeuksia. Rahatoimikamari päätti⁹⁾ 1,000 markan maksusta
talvelta myöntää Osakeyhtiö P. Sinebrychoffille oikeuden talvina 1920 ja 1921
ottaa jäitä Merholman ja Lapinniemen välisestä salmesta.

Samoin kamari oikeutti¹⁰⁾ Hugo Bastmanin höyrypanimo-osakeyhtiön
talvella 1920 ottamaan jäitä Vanhankaupunginlahdesta höyrypanimon edus-
talla olevalta 100 m²:n laajuiselta alueelta 100 markan maksusta.

¹⁾ Rkmin pöytäk. 16. 1. 37 §. — ²⁾ S:n 16. 1. 8 § ja 5. 3. 10 §. — ³⁾ S:n 23. 3. 40 §. —
⁴⁾ S:n 16. 4. 40 §. — ⁵⁾ S:n 14. 5. 48 §. — ⁶⁾ S:n 14. 5. 58 §. — ⁷⁾ S:n 21. 5. 118 §. — ⁸⁾ S:n 30.
1. 43 §; vrt. 1919 vuod. kert. siv. 232. — ⁹⁾ S:n 12. 1. 22 § ja 17. 12. 48 §. ¹⁰⁾ S:n 23. 1. 54 §.

Meijeriosakeyhtiö Alfalle luovutettiin¹⁾ herra Hj. Paloheimon aikaisemmin vuokraama Merisataman jäidenottoalue 450 markan vuosimaksusta.

Kivennäisvesitehdasosakeyhtiö A. L. Hartwall ja leskirouva S. Örnberg oikeutettiin²⁾ talvella 1920 ottamaan jäitä edellinen 500 ja jälkimmäinen 150 markan maksusta kerta kaikkiaan.

Oikeus kaislain korjaamiseen. Herra A. von Bell oikeutettiin³⁾ kesän aikana korjaamaan kaisloja Ljusörnin ympäriltä ja Vanhankaupungin lahdesta 150 markan maksusta.

Oikeus heinäin korjaamiseen. Herra H. L. Kilpinen oikeutettiin⁴⁾ korjaamaan heinät Seurasaarentien ja merenrannan väliseltä alueelta Meilansin huvilan n:o 11 alapuolelta 100 markan maksusta.

Oikeus kivenlouhintaan. Rahatoimikamari oikeutti⁵⁾ Osakeyhtiö Tunturi-laakson louhimaan kiveä Runeberginkadun tontilta n:o 20 200 markan vuotuismaksusta, kuitenkin sillä ehdolla, että jos kaupunki tulisi tarvitsemaan tonttia muuhun tarkoitukseen ennenkuin hakija oli ehtinyt ottaa sieltä kaiken tarvittavan kiven, niin se olisi heti luovutettava takaisin kaupungille.

Kivenhakkaaja A. Sinisalolle annettiin vuokralle 20 m²:n laajuinen kivilouhos Nybondaksen tilan eteläosasta 5 markan kuukausimaksusta ja kahden kuukauden irtisanomisajalla sekä kivityömies O. Lehdolle⁶⁾ alue Vanajantien tonteilta 13 ja 15 kivenlouhintaa varten 50 markan maksusta kuukaudesta ja kuukauden irtisanomisajalla.

Osuuskunta Roimalle myönnettiin⁷⁾ oikeus louhia kiviä korttelista n:o 334 10 markan maksusta kuutiometriltä ja sillä ehdolla, että louhinta lopetettiin kolme kuukautta irtisanomisen jälkeen.

Oikeus hiekanottoon. Rahatoimikamari myöntyi⁸⁾ Käpylän Väliitaipaaleen tietomikunnan anomukseen saada maksutta ottaa n. 100 kuormallista hiekkaa kaupungin Käpylässä olevasta hiekkakuopasta.

Poikkeus rakennusjärjestyksestä. Asunto-osakeyhtiö Dagmarinkatu 11:n anomukseen saada tehdä ikkunoita kaupungin omistamaa Dagmarinkadun tonttia n:o 9 vastassa olevaan palomuriin rahatoimikamari myöntyi⁹⁾ sillä ehdolla, että ikkunat muurattiin umpeen heti kaupungin sitä vaadittua.

Toivoniemen tallirakennus. Rahatoimikamari päätti¹⁰⁾ myöntyä kasvatuslautakunnan anomukseen saada tuoda Toivoniemeen rakennettavaa tallia varten tarpeelliset hirret tilan metsästä.

Eväilty anomus lastenkodin perustamisesta. Kasvatuslautakunnan tekemän esityksen Karjalankadun talon n:o 16 ostamisesta lastenkodin perustamiseksi sinne rahatoimikamari epäsi¹¹⁾.

Eväilty anomus kauppahallin rakentamisesta. Samaten rahatoimikamari epäsi¹²⁾ Rautatientorin puutavarakauppiaiden anomuksen kauppahallin rakentamisesta puuvalmisteiden myyntiä varten sekä mainittujen kauppiaiden hallussa olevien Rautatientorin myyntipaikkojen vuokrasopimusten pitentämisestä, kunnes puheenaoleva halli valmistuisi.

Leskirouva W. S. Bergmanin hautapatsas. Rahatoimikamari päätti¹³⁾ hyväksyä kaupunginasemakaava-arkkitehdin laatiman, lahjoittajattaren, leskirouva W. S. Bergmanin haudalle pystytettävän hautapatsaan piirustuksen. Haudan hoito ja kunnossapito uskottiin kaupungin yleisten töiden

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 19. 3. 52 §. — ²⁾ S:n 10. 12. 122 § ja 17. 12. 37 §. — ³⁾ S:n 14. 5. 50 §. — ⁴⁾ S:n 12. 3. 30 §. — ⁵⁾ S:n 23. 1. 53 §. — ⁶⁾ S:n 16. 4. 34 § ja 1. 10. 41 §. — ⁷⁾ S:n 25. 10. 10 §. — ⁸⁾ S:n 16. 4. 36 §. — ⁹⁾ S:n 28. 5. 50 §. — ¹⁰⁾ S:n 27. 2. 99 §. — ¹¹⁾ S:n 30. 1. 77 §. — ¹²⁾ S:n 23. 1. 97 §. — ¹³⁾ S:n 12. 3. 71 §; vrt. myös 1919 vuod. kert. siv. 125.

hallitukselle ja oli siitä aiheutuvat kustannukset suoritettava Bergman-puolisoiden lahjoitusvaroista.

Poliisimaneesin valaistus. Rahatoimikamari osoitti¹⁾ käyttövaroistaan 4,000 markkaa poliisimaneesin valaistuksen lisäämiseksi.

Korjaus y. m. töitä varten myönnetyt määrärahat. Erinäisiä köyhäinhoidon kassaviraston hallussa olevan ent. seurahuoneella sijaitsevan huoneiston sisustustöitä varten rahatoimikamari osoitti²⁾ käyttövaroistaan 2,500 markkaa sekä eräitä henkikirjurin huoneistossa suoritettuja korjaustöitä varten 2,106:30 markkaa.

Rakennuskonttorille annettiin tehtäväksi³⁾ suorittaa eräitä vähäisiä korjauksia Helsingin makasiiniosakeyhtiön huoneistossa Katajanokalla, ja oli kustannukset suoritettava rahatoimikamarin käyttövaroista.

Erinäisiin Turholman lepokodin korjauksiin rahatoimikamari osoitti⁴⁾ 5,350 markkaa, siitä 2,850 markkaa Selma Schulmanin rahastojen korkovaroja ja loput, 2,500 markkaa, kamarin käyttövaroja.

Höyrypursilaiturin ylläpitäminen Kanavatorin rannassa. Rahatoimikamari päätti⁵⁾, että kaupunki ottaisi haltuunsa Korkeasaaren lautan käyttämän Kanavatorin rannassa olevan höyrypursilaiturin omistusoikeuden ja ylläpitovelvollisuuden.

Huopalahden poikki vievän maantiesillan uudestirakentaminen. Kaupungin yleisten töiden hallituksen esityksestä, joka koski valiokunnan asettamista käsittelemään kysymystä Huopalahden lahden poikki vievän maantiesillan uudestirakentamisesta ja siltapaikan siirtämisestä jonkin verran etelämmäksi, määräsi⁶⁾ rahatoimikamari jäsenensä herra Idströmin ja kaupungin asemakaava-arkkitehti B. Brunilan neuvottelemaan asiasta Osakeyhtiö M. G. Steniuksen kanssa.

Äggelbyn aseman ja Kottbyn pysäkin välisen tien ylläpitäminen. Rahatoimikamari päätti⁷⁾ antaa rakennuskonttorille toimeksi korjata maantierummun sillä vilkasliikenteisellä tiellä, joka vie Äggelbyn asemalta Kottbyn pysäkillä ratalinjan luoteispuolella, vaikkakin mainittu tie sijaitsi Suomen valtionrauteille kuuluvalla alueella, ja oli työkustannukset suoritettava teiden ja vierto-ten kunnossapitomäärärahasta.

Pistoraitteen laskeminen Jätkäsaarelle. Paraisten kalkkivuoriosakeyhtiön anomuksen pistoraitteen rakentamisesta Hietalahden sisempää allasta reunustavan rautatien aallonmurtajan pohjoisreunaa myöten rahatoimikamari epäsi⁸⁾, mutta päätti samalla, että yksinkertainen pistoraide, jota sen jälkeen väliaikaisesti voitaisiin käyttää pienempuoleisten alusten lastaussiltana, ulotettaisiin Laivarannan pohjoispäähän.

Säätytalon puistikon kunnossapito. Rahatoimikamari päätti⁹⁾, että kaupunki viiden vuoden ajaksi ottaisi huolehtiakseen Säätytalon puistikon kunnossapidosta 4,800 markan vuotuismaksusta, lukuunottamatta kustannuksia puistikon kasteluun tarvittavasta vedestä. Istutusten kuntoonpanemisesta oli valtio sitoutunut suorittamaan lisäksi 3,000 markkaa vuodessa eli yhteensä 15,000 markkaa.

Katuvalaistus. Katuvalaistuksesta aiheutuvien suurten kustannusten vähentämiseksi rahatoimikamari päätti¹⁰⁾, että Töölönlahden etelä- ja länsipuol-

¹⁾ Rkmin pöytäk. 17. 9. 89 §. — ²⁾ S:n 16. 4. 44 § ja 5. 11. 6 §. — ³⁾ S:n 12. 3. 63 §. — ⁴⁾ S:n 25. 4. 96 §. — ⁵⁾ S:n 13. 12. 20 §. — ⁶⁾ S:n 30. 4. 65 §. — ⁷⁾ S:n 23. 4. 121 §. — ⁸⁾ S:n 5. 3. 38 §. — ⁹⁾ S:n 27. 2. 81 §. — ¹⁰⁾ S:n 20. 2. 49 §.

lella olevat katulyhdyt oli sytyttävä tuntia myöhemmin ja sammutettava tuntia aikaisemmin sekä että valaistus kokonaan keskeytettäisiin toukokuun 1 p:n ja heinäkuun 31 p:n väliseksi ajaksi.

Poliisimestarin esityksestä kamari sittemmin muutti¹⁾ edellämainittua päätöstään sikäli, että valaistus lopetettaisiin vasta toukokuun 20 p:nä ja sittenkuin toimenpide muutenkin oli osoittautunut soveltumattomaksi, kumottiin²⁾ päätös kaikilta osiltaan ja kaupungin teknillisten laitosten hallitukselle annettiin tehtäväksi valvoa, että katuvalaistuksen aikaisemmin voimassa ollutta aikataulua jälleen noudatettiin. Poliisimestarin tehtyä uuden asiaa koskevan esityksen rahatoimikamari päätti³⁾, että katuvalaistusta edelleen lisättäisiin 42 kokoyön- ja 35 puolenyönliekillä.

Vesijohtoputken jäätymisestä aiheutuneita toimenpiteitä. Kaivopuiston It. Lehtokujan huvilan n:o 2 isännöitsijän anomuksen johdosta, että mainitun huvilan vesijohto vedettäisiin niin että jäätyminen estyisi, rahatoimikamari hyläten esityksen johdon muuttamisesta päätti⁴⁾ antaa kaupungin teknillisten laitosten hallitukselle tehtäväksi antaa asettaa minittuun huvilaan yksityisen mittarin ja pitää hanaa auki tavallista kovemmilla pakkasilla, ja oli tästä aiheutuvat kustannukset suoritettava⁵⁾ 1921 vuoden budjetin määrärahasta vesijohtolaitokselle tulevaksi yleisten vesipostien vedenkulutuksen korvaamiseksi.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Hertonäs gods aktiebolag-yhtiön johtokunnalle myönnetty vastuunvapaus. Rahatoimikamari päätti⁶⁾ hyväksyä Hertonäs gods aktiebolag yhtiön vuoden 1919 tilinpäätöksen ja myöntää yhtiön johtokunnalle vastuunvapauden sen toiminnasta sanotun vuoden aikana.

Obligatioiden arvonta. Kaupungin obligatiolainoihin kuuluvien obligatioiden arvonnoissa osuivat arpaan seuraavat numerot:

5 % laina vuodelta 1876 (arvonta⁷⁾ marraskuun 1 p:nä).

Litt. A à Smk. 1,000: —, n:ot 43, 56, 60, 77, 116, 122, 149, 153, 172, 176, 209, 228, 242, 257, 262, 263, 357, 382, 391, 407, 412, 462.

Litt. B à Smk. 500: —, n:ot 37, 40, 72, 126, 132, 161, 168, 173, 175, 176, 199, 204, 218, 228, 238, 239, 247, 307, 325, 393, 396, 403, 404, 409, 414, 426, 444, 447, 468, 474, 523, 548, 593, 638, 644, 663, 671, 689, 698, 705, 707, 796, 799, 812, 822, 866, 907, 923, 927, 979, 983, 989, 1031, 1044, 1056, 1066, 1101, 1205, 1238, 1258, 1328, 1365, 1376, 1377, 1429, 1460.

Litt. C à Smk. 200: —, n:ot 18, 57, 58, 97, 115, 127, 133, 175, 178, 191, 204, 277, 294, 295, 345, 350, 389, 390, 436, 493, 504, 510, 528, 529, 532, 536, 537, 548, 616, 651, 672, 687, 692, 695, 711, 731, 746, 782, 789, 823, 838, 854, 901, 907, 910, 918, 922, 969, 1090, 1212, 1227.

¹⁾ Rkmin pöytäk. 7. 5. 56 §. — ²⁾ S:n 6. 8. 15 §. — ³⁾ S:n 3. 9. 20 §. — ⁴⁾ S:n 4. 5. 19 §. — ⁵⁾ S:n 28. 5. 46 §. — ⁶⁾ S:n 12. 3. 40 §. — ⁷⁾ S:n 5. 11. 3 §.